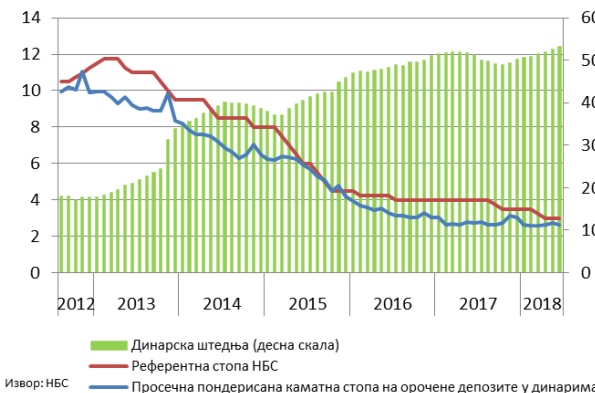

Народна банка Србије уводи редовно објављивање анализа о исплативости штедње – динарска штедња исплативија од девизне штедње

Захваљујући мерама Народне банке Србије и постигнутој трострукој стабилности – инфлације, девизног курса и финансијског система – поверење грађана у домаћу валуту је повећано. Динарска штедња је у последњих шест година утростручена – са 18,0 милијарди динара (август 2012) на 54,4 милијарде динара (јул 2018) и наставља да расте. У истом периоду, повећана је и девизна штедња – са 7,9 милијарди евра (936 милијарди динара) на 9,7 милијарди евра (1.147 милијарди динара). Посебно охрабрује чињеница да су и динарска и девизна штедња повећане упркос смањењу каматних стопа на орочене депозите становништва, што говори о поверењу грађана у финансијски систем.

Графикон 1. Каматне стопе и динарска штедња
(л.с. у %, на годишњем нивоу; д.с. у млрд. динара)

Извор: НБС

Графикон 2. Каматне стопе и девизна штедња
(л.с. у %, на годишњем нивоу; д.с. у млрд. евра)

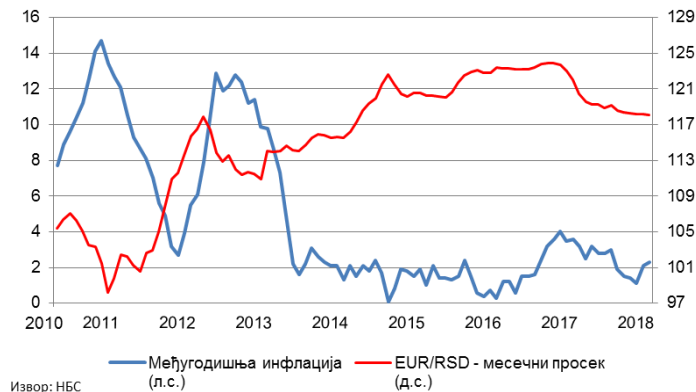

Извор: НБС

У протеклих шест година постигнути су значајни резултати на стварању повољног домаћег економског амбијента. Међугодишња инфлација, која је у октобру 2012. године износила 12,9%, смањена је до краја 2013. на ниво од 2,2% и већ пет година се успешно одржава на ниском и стабилном нивоу, упоредивом са инфлацијом у развијеним земљама.

Постигнута је и очувана и релативна стабилност девизног курса. Динар је данас према еврџу на готово истом нивоу на којем је био у августу 2012. године, при чему су нето девизне резерве на највишем нивоу од 2000. године.

Графикон 3. Међугодишња инфлација и просечан курс динара
(л.с. у %, д.с. EUR/RSD)

Народна банка Србије је и претходних година указивала на већу исплативост динарске штедње од девизне штедње. С обзиром на њен значај за целокупну домаћу економију, Народна банка Србије ће ове анализе објављивати на свом сајту два пута годишње – у јануару и јулу, у извештају *Анализа исплативости динарске и девизне штедње*, а додатно и у посебном осврту у оквиру тромесечног *Извештаја о динаризацији финансијског система Србије*, као и у саопштењима уочи Светског дана штедње крајем октобра.

Најновија *Анализа исплативости динарске и девизне штедње* израђена је за период од августа 2012. до јула 2018. године и указује на већу исплативост штедње у домаћој валути и у кратком и у дугом року.

Уколико се претпостави штедња орочена на годину дана, уз годишње занављање штедног улога увећаног за камату (и умањеног за порез код девизне штедње), јасно се закључује да је у последњих шест година било исплативије штедети у динарима.

Табела 1. Исплативост штедње - занављање

	Датум орочавања	Почетни улог	EUR/RSD - месечни просек (август 2012)	Каматна стопа (у %, р.а.)*	Датум доспећа	EUR/RSD - месечни просек (јул 2018)	Износ улога на крају периода орочења	
							у RSD	у EUR**
Штедња у динарима	август 2012.	100.000	117,8899	9,95	јул 2018.	118,0473	141.595	1.199
Штедња у еврима	август 2012.	848	117,8899	4,28	јул 2018.	118,0473	109.494	928
Разлика у корист штедње у динарима							32.100	272

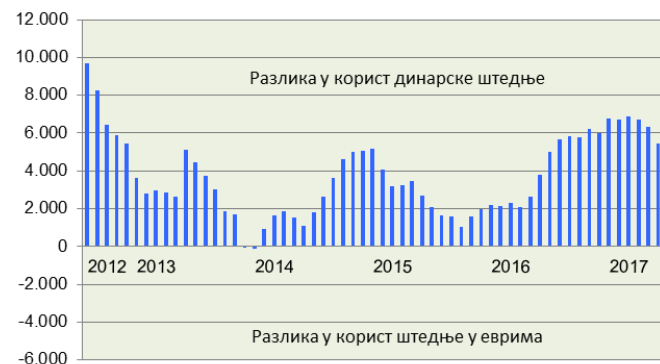
*просечна пондерисана каматна стопа на новоположене динарске и депозите у еврима орочене до једне године.

**за штедњу у еврима, дат је износ након умањења за порез по основу прихода од камате.

Штедиша који је у августу 2012. године положио 100.000 динара на динарску штедњу и сваке године обнављао уговор, добио би у јулу 2018. године око 32.000 динара (270 евра) више од штедише који би у истом периоду и уз исте претпоставке положио 100.000 динара у еврима на девизну штедњу.

Уколико се пак анализира само исплативост штедње орочене на годину дана, без занављања штедног улога, анализа показује да је штедња у динарима била исплативија од штедње у еврима у готово свим посматраним потпериодима – и на дужи и на краће рокове.

Графикон 4. Исплативост штедње орочене на годину дана
(у динарима)

Извор : НБС

Већа исплативост динарске штедње резултат је:

- ниске инфлације и релативно стабилног курса динара према евр, које је Народна банка Србије постигла и одржала током претходних шест година,
- релативно виших каматних стопа на штедњу у домаћој валути него на девизну штедњу, и
- чињенице да се на приходе од камата на динарску штедњу не плаћа порез (за разлику од девизне штедње, на коју се каматни приход опорезује по стопи од 15%).

Узимајући у обзир значај који депозити у домаћој валути – и привреде и грађана, имају за стабилност читавог финансијског система, као и чињеницу да штедња грађана представља најсигурнији начин очувања вредности новца и омогућава будућу потрошњу, Народна банка Србије ће и убудуће, заједно с Владом Србије, настојати да својим мерама, активностима и комуникацијом с јавношћу креира окружење које подстиче њено прикупљање и континуирани раст.